

საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N 57

14. 06. 2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ქუთაისი(საღორია)-ბაღდათი-აბასთუმანი-ბენარას საავტომობილო გზის ბაღდათი-აბასთუმნის კმ17-კმ33 (ზეკარის საპროექტო გვირაბის შემოვლითი გზა) მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქციის სამუშაოები.

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი; ალ. ყაზბეგის გამზირი N12

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ბაღდათისა და ადიგენის მუნიციპალიტეტები

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 02/04/2019

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: სს „ინსტიტუტი იგ3“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში „საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის“ მიერ წარმოდგენილია ადიგენის მუნიციპალიტეტში, ქუთაისი (საღორია)- ბაღდათი-აბასთუმანი-ბენარას საავტომობილო გზის კმ17-კმ33 (ზეკარის საპროექტო გვირაბის შემოვლითი გზა) მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქციის სამუშაოების პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ქუთაისი(საღორია)-ბაღდათი-აბასთუმანი-ბენარას გზის მონაკვეთის სარეაბილიტაციო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოები გათვალისწინებულია ზეკარა-კაკასხიდის საავტომობილო გზის კმ17-კმ33 (ზეკარის საპროექტო გვირაბის შემოვლითი გზა) მონაკვეთში. სარეაბილიტაციო გზის სიგრძე შეადგენს 7201,5 მ-ს.

საპროექტო გზის დერეფანი გადის ფაქტიურად დაუსახლებელ ტყიან ზონაში, მეორე ალპურ ზონაში, მდინარე ქერშავეთის კალაპოტის სიახლოვეს. რამდენიმე უბანი კვეთს მცირე მდინარეებს, ხევებს და დროებით ნაკადების კალაპოტებს. საპროექტო დერეფანი მდებარეობს ზღვის დონიდან საშუალოდ 1700-2100 მ სიმაღლეზე. პროექტით დადგენილი მიწის ვაკისის სიგანე შეადგენს 6.5 მ-ს. პროექტით გათვალისწინებულია არსებული მიწის ვაკისის სიგანის გაფართოება ფერდობების ჩამოჭრის ხარჯზე.

საპროექტო მონაკვეთში არსებული გზის საფარი წარმოადგენს ადგილობრივ ღორღოვან მასალას, საერთო ფართობით 46825 მ². საპროექტო მონაკვეთზე შეინიშნება ზედაპირული წყლებისგან ჩარეცხილ-ჩადარული ადგილები. გზაზე არსებული მიწები ამორტიზირებულია და ვერ უზრუნველყოფს ზედაპირული წყლების არინებას.

წარმოდგენილი პროექტით ძირითადი სამუშაოების დასრულების შემდგომ დაგეგმილია სარეკულტივაციო სამუშაოები, რაც გულისხმობს დროებითი ნაგებობების დემობილიზაციას, მშენებლობის პროცესში დაზიანებული უბნების აღდგენას, ასევე დაზინძურებული ნიადაგების/გრუნტის მოხსნას და სარემედიაციოდ გატანას.

სკოპინგის პროცედურის შესაბამისად განსაზღვრული და გაანალიზებული იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ს ანგარიშისთვის მოსამზადებელი კვლევების, მოსამზადებელი და შესასწავლი ინფორმაციების ჩამონათვალი და გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსამზადებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზს-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის 3 ნაწილით განსაზღვრულ ინფორმაციას;
2. **გზმ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზს-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და მათი შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.
4. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს**
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის აღწერა;
 - საპროექტო გზის ინფრასტრუქტურის ობიექტის აღწერა;
 - საპროექტო გზის ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები;
 - საპროექტო გზის შემადგენელი ნაწილების, სანაყაროების და სამშენებლო ბანაკის shape ფაილები;
 - საპროექტო გვირაბის ღერძის გაყვანისას დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ ინფორმაცია და პორტალის shape ფაილები;
 - ბეტონის სამუშაოების, გზისპირა სამაგრი სამუშაოების შესახებ ინფორმაცია;
 - ხიდების და მათი დამხმარე ნაგებობების მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
 - საპროექტო გზის კვანძების რაოდენობა, გვირაბის პორტალთან დამაკავშირებელი მონაკვეთის მითითებით;
 - გასასვლელების, წყალსარინი არხების მოწყობის, პროფილირების და განივი დრენაჟის მიწების მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
 - გეომეტრიული პარამეტრების, გზის საფარის და განივი კვეთების შესახებ ინფორმაცია;
 - საპროექტო დერეფანში არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ან არქეოლოგიური ძეგლების არსებობის შესახებ ინფორმაცია;

- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, საპროექტო გზის ინფრასტრუქტურული ობიექტების განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
- საპროექტო გზის ძირითადი ინფრასტრუქტურის დაშორება მოსახლეობასთან კონკრეტული მანძილების მითითებით, ასევე ზედაპირული წყლების ობიექტიდან დაშორება;

4.1 სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების შესახებ ინფორმაცია კერძოდ:

- მისასვლელი გზის საჭიროებისა და აღნიშნული გზის მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხები;
- მცენარეული და ნიადაგის საფარის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ” ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით)
- რა თანმიმდევრობით (ვადების მითითებით) განხორციელდება საპროექტო გზის და მისი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა;
- საპროექტო გზის მშენებლობაზე დასაქმებული ადამიანების საერთო რაოდენობა, მათ შორის ადგილობრივების დასაქმებულთა წილი;
- მშენებლობისთვის საჭირო ბუნებრივი რესურსების მოპოვების და გამოყენების საკითხები;
- სამშენებლო ნედლეულის საკითხები;
- საპროექტო გზის მშენებლობაში გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი და რაოდენობა;
- ფუჭი ქანების დროებითი და საბოლოო განთავსებისთვის სანაყაროების რაოდენობა;
- სად იგეგმება მშენებლობაში გამოყენებისთვის ფუჭი ქანების დროებითი და საბოლოო განთავსება. ფუჭი ქანების განთავსების (სანაყაროების ადგილმდებარეობის) GIS კოორდინატები და შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაცია;
- დაბინძურებული გრუნტის, რემედიაციის მართვის საკითხები;

4.2 ძირითადი სამშენებლო ბანაკის განთავსების შესახებ ინფორმაცია მათ შორის:

- სამშენებლო ბანაკის გენ-გეგმა;
- სამშენებლო ბანაკის ინფრასტრუქტურა;
- ბანაკის განთავსების ადგილის კოორდინატები და მისი ფართობი;
- როგორ მოხდება სამშენებლო ბანაკის ენერგომომარაგება;
- სამშენებლო ბანაკის სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური წყალმომარაგება;
- სამშენებლო ბანაკზე წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხი;
- სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების განთავსების-მართვის საკითხები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ მონაცემები და მათი მართვის საკითხები;

4.3 საპროექტო დერეფანში ჩატარებული გეოლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს:

- საპროექტო უბნის გეოლოგიური აგებულება;
- საპროექტო უბანში გავრცელებული ქანების ლითოლოგიური შედგენილობა;
- ცალკეული ქანებისთვის ფიზიკურ-ქიმიური მახასიათებლების განსაზღვრა;
- რეგიონის ზოგად გეოლოგიური რუკა;
- რეგიონის გეომორფოლოგიური მდგომარეობა;
- საპროექტო დერეფნის საინჟინრო-გეოლოგიური რუკა, საინჟინრო-გეოლოგიური ჭრილები;
- საპროექტო რაიონის გეომორფოლოგიური, გეოლოგიური, სეისმური და ტექტონიკური პირობების აღწერა;
- საპროექტო რაიონის ჰიდროგეოლოგიური პირობების აღწერა;
- საპროექტო დერეფანში ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგები. მათ შორის საშიში გეოდინამიკური პროცესების განვითარების თვალსაზრისით რთული უბნების ადგილმდებარეობის აღწერა და გასატარებელი პრევენციული ღონისძიებები;
- გეოლოგიური კვლევის შედეგების გათვალისწინებით შემუშავებული დასკვნები და რეკომენდაციები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე;
- საშიში გეოლოგიური პროცესების (არსებობის შემთხვევაში) შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, დამცავი ღონისძიებების მითითებით;

4.4 ჰიდროლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- მდინარე ქერშავეთის ჰიდროლოგია;
- სკოპინგის ანგარიშში ნახსენები „მცირე მდინარეების და დროებითი ნაკადების” შესახებ დეტალური ინფორმაცია (სახელების და საპროექტო გზასთან უახლოესი წერტილის GIS კოორდინატების მითითებით) და ჰიდროლოგია;
- მცირე მდინარეებისა და დროებითი ნაკადების რაოდენობა, მათი საპროექტო გზასთან კვეთების განსაზღვრა;
- დეტალურ ინფორმაციას მაქსიმალურ ჩამონადენზე, მინიმალურ ჩამონადენზე, მყარ ნატანზე მდინარე ქერშავეთისთვის და მისი ცალკეული შენაკადებისთვის;
- ეროზიული პროცესების შესახებ ინფორმაციას და საჭიროების შემთხვევაში ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების, კალაპოტური პროცესების და ნაპირსამაგრი სამუშაოების შესახებ;

4.5 ბიოლოგიური გარემო: საპროექტო ტერიტორიის ფლორისა და მცენარეული საფარის დეტალური აღწერა; საქართველოს იშვიათი და წითელი ნუსხის სახეობები, რომლებიც გვხვდება დაგეგმილ საპროექტო დერეფანში; ხმელეთის ფაუნა; საპროექტო დერეფანში გავრცელებული საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი ცხოველთა სახეობები; საკვლევი არეალი და საველე კვლევის მეთოდები, სენსიტიური ადგილები, საველე კვლევის შედეგები

- სათანადო კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია, უშუალოდ პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ ცხოველებზე (განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და საქართველოს "წითელ ნუსხით" დაცულ სახეობებზე) და ჰაბიტატებზე, მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე. ამასთან, წარმოდგენილ იქნას ზემოაღნიშნული კვლევის შედეგები ფოტომასალასთან ერთად
- მდინარე ქერშავეთის და მისი ცალკეული შენაკადებისთვის იქტიოფაუნის განსაზღვრა, შეირჩეს საკონტროლო ჭერის ადგილმდებარეობები და გამოვლინდეს არსებული სახეობები;

5 პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის

- ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისას;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და საშიში გეოდინამიკური პროცესები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საშიში გეოლოგიური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, დამცავი ღონისძიებების მითითებით;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ზემოქმედება სათიბ-სამოვრებზე, სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებზე, საკარმიდამო ნაკვეთებზე, შემარბილებელი და საკომპენსაციო ღონისძიებების აღწერა;
- ზემოქმედება გრუნტისა და მიწისქვეშა წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- სამშენებლო ბანაკისა და სანაყაროების განთავსებით გამოწვეული ზემოქმედება გრუნტზე, მიწისქვეშა და ზედაპირულ წყლებზე, ლანდშაფტზე;
- ატმოსფერული ნალექებით გამოწვეული სანაყაროების ჩარეცხვის საწინააღმდეგო ღონისძიებების შემუშავება;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე. ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკი, შემარბილებელ ღონისძიებებთან ერთად;
- საპროექტო ტერიტორიაზე არსებულ მცენარეებზე ზემოქმედების შემთხვევაში, ინფორმაცია ზემოქმედებას დაქვემდებარებული ხე-მცენარეების შესახებ სახეობებისა და რაოდენობის მითითებით. ზემოქმედება საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით დაცულ სახეობებზე და ჰაბიტატებზე. ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე

და საკომპენსაციო ღონისძიებებზე, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში ჰაბიტატის აღდგენის ღონისძიებებზე;

- აისახოს სათანადო კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული დეტალური ინფორმაცია, პროექტის გავლენის ზონაში არსებული მდინარეების იქთიოფაუნაზე, მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე;
- სათანადო კვლევების შედეგების საფუძველზე, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის გეგმაში აისახოს, ბიომრავალფეროვნების ცალკეულ კომპონენტებზე ზემოქმედებაზე დაკვირვების საკითხი;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, მათ შორის ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები და კომპენსაციები;
- პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საპროექტო გზის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით)

6 გზშ-ს ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- საპროექტო გზის ინფრასტრუქტურული ობიექტების ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები ერთიანი ცხრილის სახით;
- აეროფოტო სურათზე დატანილი საპროექტო არეალის სქემატური რუკა ბეჭდური და ელექტრონული ფორმით (A3 ფორმატი, shape ფაილი WGS_1984_37N(38N) პროექციით) სადაც მოცემული იქნება საპროექტო გზის ინფრასტრუქტურული ობიექტები, არსებული და საპროექტო გზა, სამშენებლო ბანაკი, სამშენებლო მოედნები, სანაყაროები;
- მშრალი ხეების, შენაკადების და სარწყავი არხების გადაკვეთის დეტალური პროექტები;
- გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს დეტალურად საპროექტო გზის დაცვის ზონების შესახებ ინფორმაცია;
- გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესახებ (ერთიანი ცხრილის სახით);

გზშ-ის ანგარიშით, გზის საპროექტო -სარეაბილიტაციო მონაკვეთი, რომლის სიგრძე შეადგენს 7201.5 მ-ს ცალკე უნდა იყოს წარმოდგენილი შესაბამისი shape ფაილებით, ხოლო გზის ის მონაკვეთები, რომლებიც რეკონსტრუქციას ექვემდებარება ცალკე shape

ფაილებით. ამასთან წარმოდგენილი ანგარიშში ასახული უნდა იყოს ყველა ტექნიკური გადაწყვეტა იმგვარად, რომ შესაძლებელი იყოს ყველა უბანის და ამ უბნებზე დაგეგმილი სამუშაოების იდენტიფიცირება;

საპროექტო ტერიტორია კვეთს ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკს, რომელიც თავის მხრივ ემთხვევა "ევროპის ველური ბუნების და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის შესახებ" (ბერნის) კონვენციის შესაბამისად შექმნილ "ზურმუხტის ქსელის" დამტკიცებულ საიტს (ბორჯომ-ხარაგაული GE000010). აღნიშნულიდან გამომდინარე, საჭიროა, გზშ-ის ანგარიშში აისახოს ზურმუხტის დამტკიცებულ საიტზე ზეგავლენის შეფასება ე.წ. მიზანშეწონილობის შეფასება, სადაც წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია იმ სახეობებსა და ჰაბიტატებზე შესაძლო ზემოქმედების და ამ ზემოქმედების თავიდან აცილების ქმედებების შესახებ, რომელთა დასაცავად შეიქმნა მითითებული დამტკიცებული საიტი. ამასთან, საჭიროების შემთხვევაში, პროექტის განმახორციელებელმა უნდა წარმოადგინოს კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით მომზადებული საკონსერვაციო გეგმა;

გზშ-ის ანგარიშით აუცილებელია ბიომრავალფეროვნების კუთხით განხილულ იქნას საპროექტო ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტებიც (მათ შორის „ზურმუხტის ქსელის“ ტერიტორიაზე არსებული გზის მონაკვეთის ალტერნატიული ვარიანტიც). ამასთან, საჭიროა დაზუსტდეს გზის რა სახის სამუშაოები იგულისხმება „რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქციაში“;

ანგარიშის თანახმად, გზის გაფართოება დაგეგმილია ფერდობის ჩამოჭრის ხარჯზე, ასევე გათვალისწინებულია კედლების მშენებლობა. გზშ-ის ანგარიშში უნდა აისახოს დეტალური ინფორმაცია აღნიშნული სამუშაოების შესახებ და წარმოდგენილ იქნას ინფორმაცია ამ ქმედებით გამოწვეულ, ბიომრავალფეროვნებაზე შესაძლო ზემოქმედებაზე;

გზშ-ის ანგარიშით წარმოდგენილ იქნას სანაყაროების განთავსების shape ფაილები და ალტერნატიული ვარიანტები ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების კუთხით;

გზშ-ს ანგარიშში აისახოს კუმულაციური ზემოქმედება (მათ შორის ეროვნულ და საერთაშორისო დაცულ ტერიტორიაზე არსებულ სახეობებსა და ჰაბიტატებზე) შემარბილებელ ღონისძიებებთან და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებთან ერთად. რაც შეეხება მონიტორინგის ანგარიშს, აუცილებელია, მონიტორინგის გეგმაში აისახოს პროექტის გავლენის არეში მობინადრე ცხოველთა სახეობებზე (განსაკუთრებით საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და საქართველოს „წითელი ნუსხით“ დაცულ სახეობებზე) დაკვირვების საკითხი. ასევე, აუცილებელია, მონიტორინგის გეგმაში აისახოს: მონიტორინგის სიხშირის ამსახველი გრაფა და შემარბილებელი ღონისძიებების ეფექტურობაზე დაკვირვება, საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი შემარბილებელი და/ან საკომპენსაციო ღონისძიებების განსაზღვრა/განხორციელების მიზნით;

გზშ-ის ანგარიშში აისახოს გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედების შეფასება და მისი აუცილებლობის დასაბუთება, რაც გულისხმობს გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედებით გამოწვეული დანაკარგისა და მიღებული სარგებლის ურთიერთშეწონას (პროექტის ეკოლოგიურ-ეკონომიკური შეფასება);

„სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს № 299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით საპროექტო ფართობი მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო

სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდში. აღნიშნულიდან გამომდინარე აუცილებლად ჩატარდეს ჭრას დაქვემდებარებული მცენარეების სახეობრივი შემადგენლობის და მახასიათებლების დეტალური კვლევა (ტაქსაცია) და სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე საქმიანობა შეთანხმდეს ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე ორგანოსთან;

საპროექტო გზის მონაკვეთი კვეთს ბორჯომხარაგაულის ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონას 8512.7 კვ2 ფართობზე. სამუშაოების წარმოებისათვის აღნიშნული მიწის ფართობს უნდა მიენიჭოს ტყით სარგებლობის სპეციალური უფლება. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, გზშ-ის ეტაპზე წარმოდგენილ იყოს შეთანხმება სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტოსთან;

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში გათვალისწინებული უნდა იყოს: მშენებლობის და ექსპლუატაციის დროს გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები და მონიტორინგი, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, სამშენებლო ბანაკის ადგილმდებარეობა და ინფრასტრუქტურა; სანაყაროების ადგილმდებარეობა და კონსტრუქცია.

სკოპინგის ანგარიშით წარმოდგენილი ჰიდროლოგიური ნაწილი საფუძვლიან რედაქტირებას საჭიროებს: მოსაწესრიგებელია სქემები, ჰიდრაულიკური კვეთებისთვის ჰიდრაულიკური გამოთვლები და სხვა პარამეტრები. გზშ-ის ანგარიშში გათვალისწინებული უნდა იყოს ზემოაღნიშნული გარემოებები.

გზშ-ის ანგარიშით წარმოდგენილი უნდა იყოს: არქეოლოგიური კუთხით, შერჩეული საპროექტო ტერიტორიის ზედაპირული დაზვერვების ჩატარების ანგარიში, მომზადებული შესაბამისი სპეციალისტების მონაწილეობით. ხოლო დაზვერვების შედეგად გამოვლენილ, არქეოლოგიური მემკვიდრეობის კუთხით პოტენციურად საინტერესო უბნებზე (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიწის სამუშაოები წარიმართოს არქეოლოგის უშუალო ზედამხედველობით, ხოლო აღნიშნული სამუშაოების განხორციელება შეთანხმებული უნდა იყოს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან.

დასკვნითი ნაწილი

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში „ საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის“ მიერ წარმოდგენილ ბაღდათის და ადიგენის მუნიციპალიტეტებში, შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ქუთაისი(საღორია)-ბაღდათი-აბასთუმანი-ბენარას საავტომობილო გზის ბაღდათი-აბასთუმნის კმ17-კმ33 (ზეკარის საპროექტო გვირაბის შემოვლითი გზა) მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.